

Tờng Thờng TRẦN VĂN HỒNG NG :Ngô i k sĩ th i đ i

Tác Giả: B nh Bút Đ c L p Ph m L
Thứ Hai, 14 Tháng 9 Năm 2009 14:12

Tình c m đ y l giáo t o nên đ o đ c c a ng i k sĩ th i đ i là C Tr n văn H ng

Tờng Thờng dân c th ba c a th ch Vi t nam C ng Hòa làm cho chúng ta nh l i hình nh c a m t Chu Văn An, b c đ i sĩ th i nhà Tr n cách nay đã 700 năm là m t bi u hi n c a nhà nho, k sĩ yêu n c, ng i đã v ch ra đ ng l i giáo đ c đ ào t o cho đ t n c nhi u nhân tài l i l c. Qua hình nh và đ òng l i c a K Sĩ Chu Văn An làm hình nh tôn s tr ng đ o, th ng n c yêu n i... Th i c a nh ng k sĩ đã l y nhân đ c đ tr vì thiên h v i ý ni m “Dân Vi Quý”, th i đ i m đó đã xu t hi n không bi t bao nhiêu nhân tài cho đ t n c.

R i b c sang h u bán th k th 19 chúng ta có k sĩ ti t tháo Phan Thanh Gi n đã s ng vì dân, ch t vì n c luôn coi sinh m nh c a toàn dân, an ninh b c c a đ t n c m i là quan tr ng, coi cái ch t c a b n thân nh t a lòng h ng... Ti n sĩ Phan Thanh Gi ng là m t s ph n chi u t hình nh c a Doanh Đ i n S Nguy n Công Tr v i ph ng tram “Thờng không Vinh, thua không nh c”. Nh ng cũng trong mi n đ t ru ng đ ng thờng cánh cò bay, n i có chín con r ng bi u t ng s linh thiêng cho nòi gi ng L c H ng , đ c theo b bi n trù phú c a đ t n c Vi t Nam. th i đ i m cu i th k th 20 chúng ta l i may m n có m t k sĩ th i đ i đ y ti t tháo, đ y sĩ khí và đ c đ , bao dung s ng cho dân, ch t vì n c.

Đó là v Tờng Thờng dân c th ba c a Vi t nam C ng Hoà: C Tờng Thờng TRẦN VĂN HỒNG NG – mà chúng tôi xin đ c m n phép g i C là “ Ngô i k sĩ th i đ i”.

Tờng Thờng Tr n Văn H ng và nhân viên tùy tùng.

* Tr c đó, t i ngày 18.4.1975, đ i s Hoa K Martin đã thông báo v i đ i s Pháp Mérillon r ng Hoa K s buông Vi t Nam. Ông đ i s Mérillon đã chuy n l i nói này cho Phó Tờng Tờng Thờng Tr n Văn H ng. C đã tr l i:

- Ông đ i s à, tôi đâu có ngán Vi t c ng. Chúng nó mu n đánh, tôi đánh t i cùng. Tôi không

muờ n lờ u vong xờ ngờ i. Nờ u trờ i hờ i nờ c tờ i, tờ i xin thờ i lờ i và mờ t theo nờ c này.

* Cuờ c đờ n đờ m sau cùng cờ a Tờ ng thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng và Đờ i Sờ Martin cờ a Hoa Kờ . Trờ c khi ngờ i Mờ quyờ t đờ nh bờ mờ c cho VNCH tờ chiờ n đờ u chờ ng cờ ng sờ n. Đờ i Sờ Martin cờ a Hoa Kờ đã chính thờ c gờ p Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng và nói vờ i ông Cờ :

« Thờ a Tờ ng Thờ ng, tình trờ ng hiờ n nay rờ t nguy hiờ m. Nhờ n danh chính phờ Hoa Kờ , chúng tờ đờ n mờ i Tờ ng Thờ ng rờ i khờ i nờ c, đờ đờ n bờ t cờ xờ nào, ngày giờ nào vờ i phờ ng tiờ n nào mà Tờ ng Thờ ng muờ n. Chính phờ chúng tờ cam kờ t bờ o đờ m cho Ngời mờ t đờ i sờ ng xờ ng đờ ng vờ i cờ ng vờ Tờ ng Thờ ng cho đờ n ngày TT trờ m tuờ i giờ»
Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng mừ mờ i trờ i :

«Thờ a Ngời đờ i sờ , tờ i biờ t tình trờ ng hiờ n nay rờ t là nguy hiờ m. Đã đờ n đờ i nhờ vờ y, Hoa Kờ cũng có phờ n trách nhiờ m trong đó. Nay ông đờ i sờ đờ n mờ i tờ i ly hờ ng, tờ i rờ t cảm ờ n Ông đờ i sờ . Nhờ ng tờ i đã suy nghĩ và quyờ t đờ nh đờ t khoát ờ i nờ c tờ i. Tờ i cũng đờ biờ t Cờ ng Sờ n vào đờ c Saigon, bao nhiờ đau khờ nhờ c nhỡ sờ trứ t xuờ ng đờ u dân chúng miờ n Nam. Tờ i là ngờ i lờnh đờ o đờ ng hàng đờ u cờ a hờ , tờ i tình nguyờ n ờ i đờ chia xờ vờ i hờ mờ t phờ n nào niờ m đau đờ n tờ i nhờ c, nờ i thờ ng khờ cờ a ngờ i dân mờ t nờ c. Cảm ờ n ông Đờ i sờ đã đờ n viờ ng tờ i.»

Trong phờ n mờ đờ u cờ a bài đờ n vờn, Tờ ng Thờ ng thờ ba cờ a Viờ t Nam Cờ ng Hòa đờ c trờ c quờ c hờ i lờ ng viờ n vào sáng ngày 26 tháng 4 năm 1975(Tờ c là chờ có 4 ngày trờ c khi Viờ t nam Cờ ng Hòa bờ rờ i vào tay cờ ng sờ n bờ c viờ t.)

Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng đã nhìn thờ y nhờ ng hiờ m hoờ đờ ng ờ p xuờ ng lên hờ n 30 triờ u đờ ng bào cờ a Cờ sau 21 năm hy sinh chiờ n đờ u đờ ng cờ m cờ a Quờn- Dân- Cán- Chính đờ bờ o vờ bờ n chờ Viờ t Nam Cờ ng Hòa, ngờ hờ u mang lờ i Tờ Do – No ờ m cho toàn dân miờ n nam,vờ i lờ i nói thờ t chân tình đờ y quờ cờ m tờ đờ y lòng cờ a mờ t ngờ i lờnh đờ o cờ đờ i đờ n thân hy sinh cho đờ i cuờ c :

“Tờ i nhiờ m chờ c hờ m nay đã đờ c năm ngày. Nói rờ ng ờ đờ đờ đờ c mờ t cái thông đờ p, tờ i không có cái tỏ bờ o nhờ vờ y, bờ i vì tình thờ nghiêm trờ ng cờ a đờ t nờ c. Vờ lờ i nhờ quý vờ đã biờ t, tờ i không quen nói nhờ ng lờ i vờn hoa mà không có ý nghĩa, cho nên tờ i xin thờ a trờ c quý vờ đờ y không phờ i là mờ t thông đờ p. Đờ y chờ ng qua là lờ i thành khờ n, thờ t tình cờ a mờ t ngờ i vì nờ c, đờ n trình bày mờ i viờ c đờ quý vờ rõ và quyờ t đờn.

Thờ a quý vờ , tình trờ ng đờ t nờ c khó khờn nhờ thờ nào, có lờ quý vờ đã biờ t rõ rờ i. Tờ ng thờ ng trao quyờ n lờ i cho tờ i chờ ng nhờ ng là khó khờn, mà còn rờ t là bi đát. Bờ i vì nhờ quý vờ đã biờ t, trong bờ n vùng cờ a chúng ta, hiờ n giờ chúng ta đã mờ t hờ n hai vùng rờ i, còn lờ i vùng III và vùng IV thì đã sờ t mờ , và sờ t mờ này có thờ mờ t ngày mờ t lan rờ ng, và tình trờ ng khờ n khờ , đau thờ ng chờ ng nhờ ng là cờ a toàn xờ mà cờ a cờ Sài Gòn và Chờ Lờ n này trong nhờ ng ngày gờ n đờ y.”

Chính vì Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng là ngờ i xuờ t thân tờ giờ i bình dân nghờo trờ c khi trờ thành ngờ i trí thờ c tiờu biờ u cờ a miờ n nam Viờ t Nam, vờ i mờ t ý chí cao cờ , mờ t trái tim nờ ng nờn yêu nờ c thờ ng dân, mờ t lý tờ ng quờ c gia chân chính, ngờ i kờ sĩ “Mờ C Mờ C Đờ Y CHỜN TÌNH Vờ I Đờ T Nờ C VÀ DỜN Tờ C” nhờ ông. Nên Cờ đã chờ p nhờ n đờ nh mờ nh cờ a chính mình.

Đờ c tính lãnh đờ o y cờ a Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng đã trờ thành mớ t biờ u tờ ng “TRONG GIờ I SỈ PHU THờ I Đờ I” đờ y hào khí, đó là niờ m kiờu hẫnh cờ a cờ dân tờ c trong công cuờ c chiờ n đờ u mớ t mớ t mớ t còn chờ ng lờ i đờ i khờ i cờ ng sờ n quờ c tờ . Nhiờ u chính khách, ký giờ , nhà báo, giáo chờ c, cờ p chờ huy Quân Đờ i sinh trờ ng tờ i miờ n đờ ng bờ ng nam bờ ... rờ t tờ hào khi nhờ n mình là hờ c trò cờ a cờ , và đờ u kính cờ n thờ a vờ i vờ thày khờ kính hờ ng đờ y đờ văn hóa và đờ o đờ c cho mình bờ ng tiờ ng “THờ Y” rờ t trờn trờ ng.. Nhờ ng ngờ i không phờ i là hờ c trò cờ a Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng khi trờ c thì thờ a vờ i tờ ng thờ ng là “Cờ”, đờ tờ lòng cung kính nhà lãnh đờ o tài đờ c song toàn cờ a quờ c gia.

Trong bờ i cờ nh đờ t nờ c ly loờ n đờ u sỏ i lờ a bờ ng nghiờng ngờ a, giờ a cờ n hoờ n nờ n đày phong ba bão táp nhờ vờ y, giờ c cờ ng đờ và đờng bao vây trờng đờ p bên ngoài Thờ Đờ Sài Gòn, ngày 21 tháng 4 năm 1975 Phó Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng đã nhờ n trách nhiờ m cờ a mớ t vờ “Tờ ng Tờ Lờ nh” TRONG THờ I CHIờ N tờ tay ngờ i Tờ ng Thờ ng tiờ n nhiờ m Nguyờ n VẢn Thiờ u mớ t di sờ n quá nờ ng nờ vờ i tình trờ ng quân lờ c và tinh thờ n cờ a quân dân đờ y tờ i tờ sau khi rút tờ vùng I và vùng II vờ cờ thờ sau vĩ tuyờ n 13 tờ Phan Rang trờ vào đờ n mũi Cà Mầu..

Ờ tuờ i 71, sờ c khờ e suy kém, đời chỏn phờ i nhờ đờ n chiờ c gờ y chờ ng, vờ Tờ ng Thờ ng thờ ba cờ a Viờ t Nam Cờ ng Hòa vờ n hùng hờ n và đờ t khoát khờ ng đờ nh cùng vờ i quân dân Viờ t Nam Cờ ng Hòa tiờ p tờ c chiờ n đờ u. Ngày 22.4.1975, trong cờ ng vờ Tờ ng Tờ Lờ nh Quân Đờ i, Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng đã ký ngay mớ t nghờ đờ nh tăng lờ ng thêm 10,000 đờ ng phờ cờ p cho tờ t cờ quân nhân tác chiờ n đờ xác đờ nh rõ tờ m lòng thờ ng mờ n cờ a cờ dành cho ngờ i quân nhân trong Quân Lờ c Viờ t Nam Cờ ng Hòa đờ nâng cao tinh thờ n chiờ n đờ u cờ a Quân Đờ i, sờ n sàng quyờ t chiờ n vờ i giờ c trong cuờ c tờ sinh cuờ i cùng.

Đờ ng thờ i Tờ ng Thờ ng Trờ n vẢn Hờ ng cũng ra lờ nh tờ c khờ c ngờ ng viờ c cờ p giờ y xuờ t ngoờ i cho bờ t cờ công dân Viờ t Nam Cờ ng Hòa nào đờ c ra khờ i nờ c trong giờ phút thờ p tờ nhờ t sinh, nờ u không có sờ chuờ n thuờ n cờ a Tờ ng Thờ ng.

Không vì bờ t cờ lý do gì trong lúc nhờ ng ngờ i chiờ n sĩ đờng ngày đờm gian nan hy sinh sờ n sang đờ máu ngoà i tiờ n tuyờ n đờ ngắ n chờ ng giờ c cờ ng đờng tờ n công vũ bão khờ p các chiờ n tuyờ n, mà cờ lờ i có thờ ban “đờ c ân” cho mớ t sờ ngờ i chờ y trờ n cuờ c chiờ n đờ đờ c vinh thân phờ da mớ t cách hờn mớ t nhờ vờ y!!!

- Đích thân Tờ ng Thờ ng Hờ ng duyờ t xét tờ ng hờ sờ xuờ t ngoờ i mớ t, đờ bờ o đờ m rờ ng không có sờ lo lỏt hờ i lờ trong đó (?)

Mớ t khác , trên cờ ng vờ Tờ ng Tờ Lờ nh Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng ngờ i khen chiờ n thờ ng cờ a Sờ Đờn 18 Bờ Binh, Ngày 25.4.1975, Tờ ng Thờ ng Hờ ng đã dùng trờ c thắ ng đờ n Cỏn Cờ Long Bình vinh thắ ng Thiờ u Tờ ng tờ i mớ t trờ n cho Chuờ n Tờ ng Lê Minh Đờ o, cũng nhờ ân thờ ng cờ p bờ c và huy chờ ng cho tờ t cờ chiờ n sĩ có công trong viờ c ngắ n chờ n đờ ch quân. Trờ c đó vài ngày, Cờ cũng đã bay xuờ ng Thờ Thờ a đờ tuyên đờ ng công trờ ng cờ a Trung Đờn 12, thuờ c Sờ Đờn 7 Bờ Binh và đờ c cách thắ ng cờ p Đờ i Tá tờ i mớ t trờ n cho Trung Tá Đờ ng Phờ ng Thành, Trung Đờn Trờ ng. Không chờ chỏm lo viờ c binh bờ và đờ i sờ ng cờ a chiờ n sĩ, Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng còn gỏp tay vào tờ t cờ mớ i lãnh vờ c xã hờ i khác trong quyờ n hờ n cờ a mình... Cờ Tờ ng Thờ ng Trờ n VẢn Hờ ng là mớ t chiờ n sĩ quờ c gia chỏn chính, là

m t k sĩ đ o đ c thi t th c d y lòng nhân ái, thanh liêm và nghiêm minh trong vai trò Ch
T ch y ban Bài Tr Tham Nhũng, c đã ch n Thi u Tờng Nguy n Văn Hi u m t v tờng n i
tiờng là thanh liêm trong vai trò ph tá đ b o đ m trong công vi c trong sách hoá gu ng máy
chính quy n.

C Tr n Văn Hờng sinh năm 1904 t i làng Long Châu thu c qu n châu thành Vĩnh Long
trong m t gia đình thanh b ch, thu nh r t thông minh và hi u h c, nên song thân đã t n t i n
ch t m t hy sinh cho ng i con đ có th g i c ra t n Hà N i h c Trờng Cao Đ ng S Ph m.
Chúng ta ph i hi u r ng, th i Pháp thu c, m t h c sinh l y đ c b ng Cao Đ ng Ti u H c đã
quá khó khăn, r i ph i v t v đ n nh th nào đ đ u đ c b ng Thành Chung (Diplome),
tờng đ ng v i b ng Trung H c Đ Nh t c p sau này. Ng i Pháp ch trờng h n ch trí th c
Vi t Nam, và m mang dân trí thu c đ a m t cách nh gi t, nên nh ng h c sinh ph i th t xu t
s c m i có th đ u đ c b ng Tú Tài II (Baccalaureat) . Đ đ c nh n vào Trờng Đ i H c Y
Khoa hay Cao Đ ng S Ph m th i th p niên 30-40 là m t con đ ng đ c th ng đ ng không
bi t bao nhiêu gian nan m i có th đ t đ c c ng uy n. Sau khi t t nghi p Cao Đ ng S Ph m
t i Hà N i, ng i giáo s tr Tr n Văn Hờng th i đó đ c b nhi m v d y Trờng Le Myrle de
Vilers M Tho. Ng i th y giáo b i h i trong ni m hãnh di n và sung s ng khi đ c tr v
đ ng trên b c gi ng ngay t i ngôi trờng x a mà ông đã theo h c t nh ng năm tr c đ có th
đ u đ t các th h đàn em có th t i n b c theo ông. Trong nh ng năm 1943 – 1945, giáo s
Tr n Văn Hờng d y môn văn ch ng và luân lý. Vài năm sau ông đ c đ i lên làm Đ c H c
t nh Tây Ninh, m t ch c v đ u t nh v ngành giáo đ c.

Dù có đ c đào t o trong môi trờng giáo đ c c a chính quy n b o h Pháp, là m t giáo s
trong môi trờng có quá nhi u c m b y ân s ng do ng i Pháp đ a ra. N u c chi khu t ph c
gi ng nh nhi u ng i đ con đ ng ho n l đ c thông dong thì ch c ch n s không có danh
th m là m t k sĩ uy vũ b t năng khu t Tr n văn Hờng sau này. Mùa thu năm 1945, Vi t Minh,
t ch c c ng s n trá hình c a c ng s n Vi t Nam đã n i d y c p chính quy n kh p ba mi n
b c-trung-nam c a Vi t Nam. Tr n Văn Giàu, m t X y c ng s n t i mi n Nam trong vai trò
Ch T ch y Ban Hành Chánh Nam B , đã t i p xúc và xin c giáo s Tr n Văn Hờng làm Ch
T ch y Ban Hành Kháng t nh Tây Ninh, m t ch c v tờng đ ng v i T nh Trờng sau này.
Nh ng làm vi c v i Vi t Minh không đ c m y tháng, giáo s Tr n Văn Hờng đã nh n th y
ngay b m t th t c a c ng s n đ c che b i chi c m t n kháng chi n. Vì th y c ng s n ch
trờng kh ng b , ám sát và th tiêu nh ng ng i yêu n c có tinh th n qu c gia, giáo s Tr n
Văn Hờng xin t ch c, và tìm cách b v thành ph ch n cho mình m t con đ ng kháng
chi n khác. Ban đ u ông gi m t chân bán thu c Tây cho nhà thu c c a d c sĩ Tr n Kim
Quan g c đ ng Lê L i và ch B n Thành.

Sau khi Tờng Thờng Ngô ði nh Di m đã b nhóm quân phi t h sát ch t ngày 2.11.1963, th i
gian k t i p là m t lo t bi n đ ng và h n lo n trong chính trờng Vi t Nam C ng Hòa, Qu c
Sách p Chi n L c do ông C V n Ngô ðình Nhu kh i x ng đã b nhóm quân nhân đ o
chánh đ p b , Hà N i nhân c h i đó cho tăng c ng xâm nh p b đ i lên đ n hàng trăm ngàn
ng i, đ ng th i đ y m nh k ho ch phá ho i chính tr Mi n Nam. Tháng 11.1964, chính ph
dân s c a Qu c Trờng Phan Kh c S u đã m i c u giáo s Tr n Văn Hờng l p n i các, sau
khi đ c H i Đ ng Tờng Lãnh trao trách nhi m lèo lái qu c gia l i cho gi i dân s .Th Tờng
Tr n Văn Hờng v i chính sách không nhân nh ng yêu sách vô lý c a Ph t giáo mà
ông bi t rõ đã có s nhúng tay c a các ph n t c ng s n trà tr n, đã v p ph i s ch ng đ i c a

nh i u tởng ni. Chính quy n c a Thờ Tờ ng Hờ ng đ r t kiờn nh n ch u đờ ng nh ng công kích các k h c a th i k chuy n ti p đ y u ám t phía đ i l p và Ph t giáo, đ đ n n l c đ i phó v i cu c xâm l c tr c m t c a c ng s n. Thờ Tờ ng Hờ ng ch trờ ng tôn giáo không dính líu đ n chính tr nên đ c ng quy t không đ p ng th a đởng nh ng đ i h i có tính cách chính tr c a nhóm Ph t giáo.

Nh i u ng i đ đ không nh n ra rờ ng nh ng vi c c p thi t nh t ph i là cùng góp tay ngỏn chờ ng làn sóng c ng s n tr c đ đ. Nh ng tay tình báo chi n l c c ng s n gi đờ ng nhà tu đ đ khai thác, kích đờ ng tởng ni xu ng đờ ng chờ ng phá chính quy n qu c gia. Đờ ng đ u v i gi c ngoài chi n trờ ng không khó, nh ng khó là ch đờ phòng nh ng cú đâm lén t phía sau l ng. Đ i áp l c đ ó, nên đ n ngày 28.1.1965 Qu c Trờ ng Phan Kh c S u đ n ph i thay thờ ông Trờ n Văn Hờ ng bờ ng bác sĩ Phan Huy Quát.

“Thờ Tờ ng Phan Huy Quát không xa l gì v i ông Trờ n Văn Hờ ng, vì c hai v đ u là nh ng nhân sĩ đờ ng chí trong nhóm Caravelle năm 1960, còn đ c g i là nhóm Tờ Do Ti n B . Năm 1960, n n Đờ Nh t Cờ ng Hòa và Tờ ng Thờ ng Ngô Đ i m g p nh i u khó khăn trong vi c n đờ nh tình hình chính tr , khi dân chúng b t đ u ta thán nh ng s l m quy n quá đởng t nh ng anh em c a ông. Tình trờ ng này ít nh i u đ đ kh i thêm h ngỏn cách gi a dân chúng và chính quy n, mà ch có l i cho c ng s n Hà N i. Chi n tranh du kích do c ng s n phát đờ ng đ đ ngày càng lan rờ ng, cán b c ng s n luôn tìm đ p m c n i và thuy t ph c nh ng nhóm chờ ng đ i chính quy n. Bởn khoản tr c tình thờ nguy hi m đ ó, m t nhóm trí th c, nhân sĩ qu c gia đ đ h p l i v i nhau tìm m t ph c ng cách m m đ o và h p lý kh đ thuy t ph c đ c chính quy n l ng nghe nguy n v ng t phía đ i l p, trong đ g m nh ng chính khách n ng lòng v i đ t n c nh : Phan Kh c S u, Trờ n Văn Hờ ng, Phan Huy Quát, Nguy n L u Viờn, Nguy n Ng c An, Trờ n Văn Tuyên, Lê Ng c Ch n, Trờ n Văn Văn, Hu nh Kim H u, Phan Văn Lý, Nguy n Ti n H , Lê Quang Lu t, Lờ ng Trờ ng Tờ ng, Nguy n Tởng Nguyờn, Ph m H u Chờ ng, Tờ Chờ ng Phùng, Trờ n Lê Ch t, linh m c Hờ Văn Vui. Đ c bi t h n c là s tham gia c a ông Trờ n Văn Đ , chú ru t c a bà Trờ n L Xuân phu nhân c v n Ngô Đ i m Nhu. Ngày 26.4.1960, t t c là 19 v nhân sĩ đ i l p c a nhóm “Tờ Do Ti n B ” đ đ h p t i nhà hàng Caravelle, nên còn đ c g i là Nhóm Caravelle. M t b c th tởm huy t đ c s n th o và g i cho Tờ ng Thờ ng Ngô Đ i m. Nh ng thu t ng g i cho v nguyờn th qu c gia đ đ c c n th n vi t v i l i v n hòa nh , cung kính và l đ , đ ra nh ng nh n xét v tình hình đ t n c và đ ngh chính ph m t s bi n pháp đ c i thi n tình hình, m rờ ng n n t do dân ch . M t khi ng i dân đ c hờ ng nh ng quy n l i đ ó, h s n l c đ b o v chính ph Mi n Nam chờ ng l i ch đ đ c tài Mi n B c. Chính là nhân dân s tranh đ u b o v m t chính ph dân ch và cho nh ng quy n l i t do th c s c a h . Th t đởng ti c, b c th đ c g i đ đ không đ c tr l i. Vài ngày sau có l nh b t giam 19 nhân sĩ Caravelle, m t s tr n thoát, nh ng nhà giáo Trờ n Văn Hờ ng, c u Đờ Trờ ng Sài Gòn th i Thờ Tờ ng Đ i m năm 1954, thì b b t và t ng giam, trong đ có ông Trờ n Văn Đ cũng b nh t vào Tr i Vĩ Tánh. T p th “Lao Trung Lớnh V n” n i ti ng c a nhà giáo Trờ n Văn Hờ ng đ đ hình thành trong th i gian này. M i đ n tháng 7.1963, Tòa Án Quân S Sài Gòn đ tuyên b tha bờ ng cho t t c ng i tham đ nhóm Tờ Do Ti n B . Đ đ cũng là đ u hi u cho th y s chuy n mình và nh c a chính quy n Tờ ng Thờ ng Ngô Đ i m.

Tờ ng Thơ ng TRẦN VĂN HỒ NG :Ngôi i kẻ sĩ thời đời

Tác Giả: B&nh Bút Đ&c L&p Ph&m L&
Thứ Hai, 14 Tháng 9 Năm 2009 14:12

Cố Trần Văn Hồ ng tr& i tham chính l&n n&a trong ch&c v& Thơ T&ng c&a n&n Đ& Nh& C&ng Hòa, khi c& đ& c T&ng Thơ ng Nguy&n Văn Thi&u m&i i l&p n&i các, đó là ch&a k& c& đã hai l&n làm Đ& Tr&ng Sài Gòn. Thơ T&ng Hồ ng làm vi&c t& 28.5.1968 đ&n 1.9.1969 thì nh&ng vẫn phòng l&i cho Đ&i T&ng Tr&n Thi&n Khiêm. M&t khác Cố Trần văn Hồ ng v&i t& cách Thơ ng Ngh& Sĩ, v&i cái dũng khí c&a m&t k& sĩ và dòng máu kiên c&ng uy vũ b&t năng khu&t c&a dân t&c Vi&t Nam đã đ&ng ra t& ch&c m&t cu&c h&p báo có đ&ng đ& ký gi& trong và ngoài n& c h& trích MACV đã không hành x& đ&y đ& cam k&t c&a mình th&m chí đã làm rúng đ&ng đ&n t&n Hoa Th&nh Đ&n b&ng cu&c h&p báo Lam S&n 719 H& Lào c&a C&.Quan tâm theo dõi tình hình ti&n quân và nh&ng t&n th&t c&a đ&i quân Vi&t Nam C&ng Hòa trên đ&t H& Lào t& nh&ng ngày đ&u tháng 2.1971, C& đã r&t đau lòng đ&c nh&ng báo cáo b&t l&i đ&n đ&p g&i v& Sài Gòn cho bi&t Không L&c Hoa K& n&i c& th&i ti&t x&u đã không y&m tr& đ&y đ& h&a l&c theo đúng k& ho&ch hành quân mà đã do chính MACV (Military Assistance Command, Vietnam : B& t& L&nh quân Đ&i Hoa K& t&i Vi&t Nam) dành quy&n so&n th&o. Nh&ng phi công gan đ& thu&c Không Quân Vi&t Nam vì tình chi&n h&u, quá xót xa đã c&t cánh xu&t kích, b&t ch&p nhi&u t&n th&t. Con s& chi&n th&ng và t& tr&n c&a quân ta càng lên cao mà thi&u ph&ng ti&n y&m tr& và t&i th&ng,

Đ&ng tr&c m&t s& th&t nh& th&, MACV đành ph&i ra l&nh cho S& Đoàn 101 Không K& Hoa K& đáp &ng y&m tr& h&a l&c tích c&c h&n n&a. Cũng nhân câu chuy&n này, xin đ& c dành vài hàng vinh danh các phi công Hoa K& đã anh dũng hy sinh hay b& th&ng trên chi&n tr&ng H& Lào đ&y m& tr& cho nh&ng ng& i b&n huynh đ& chi binh Vi&t Nam C&ng Hòa. Sau khi cu&c hành quân Lam s&n 719 k&t thúc, s& l&ng tr&c thăng kh& đ&ng c&a s& Đoàn 101Không K& Hoa K& b& hao h&t 92 chi&c, 102 nhân viên phi hành t& tr&n, 215 chi&n th&ng và 53 m&t tích. Nh& có s& can thi&p c&a Ngh& Sĩ H&ng và l&nh phi y&m c&a MACV nên quân ta đã rút v& đ& c Vi&t Nam cu&i tháng 3.1971 v&i nh&ng t&n th&t nh&. S& Đoàn Nh&y Dù đã trao t&ng Ngh& Sĩ Tr&n Văn Hồ ng danh hi&u “H& SĨ DANH Đ&”, C& r&t vinh đ& nh&n danh hi&u lính M& Đ& này. Đ&i v&i ng& i lính Quân L&c Vi&t Nam C&ng Hòa và dân chúng, thì Cố Trần Văn Hồ ng còn có m&t m& danh khác thân thi&t h&n: “Ông Già Gân”.(1)(Trích quan đ&i m& c&a bài vi&t v& T&ng Thơ ng Tr&n văn Hồ ng đã đ& c ph& bi&n trên đ&n đ&n)

N&i đây chúng tôi xin m&n nh&ng v&n th& v&i t&a đ& n&u c&a Tô Vũ đ& nói lên nh&ng n&i ni&m ona khiên tr&c th&i cu&c trong đại đ&n đ&u sôi l&a b&ng, th&p t& nh&t sinh c&a nh&ng ngày cu&i cùng tr&c khi n& c Vi&t Nam C&ng Hòa b& r&i vào tay c&ng s&n.

N& U

N&u gi& đ& c tinh th&n sáng su&t ,
Gi&a nh&ng ng& i ho&ng h&t ghét con.
N&u gi& đ& c lòng son b&n v&ng,
M&c nh&ng ng& i nghi ho&c lòng con.

N&u ch& đ&i lâu dài không nh&t chí
Dù mi&ng đ&i ác đ&c, cũng không s&n.
N&u b& đ&i ghen ghét, ch&ng thi&t h&n
Ch&ng khoe m&, khoe khôn khoe khéo

C& m& c, đ&ng đ& Gi&c M& n&u kéo

Tờ ng Thờ ng TRỜ N VẮN HỜ NG :Ngờ i kờ sĩ thờ i đờ i

Tác Giả: Bờ nh Bút Đờ c Lờ p Phờ m Lờ
Thứ Hai, 14 Tháng 9 Năm 2009 14:12

Cờ xét suy, đờ ng viờ n vờ ng tờ duy
Khi thành công, khi thờ t bờ i suy vi
Coi May Rờ i là lờ thờ đờ ng trong sờ sờ ng.

Lờ i thành thờ c con ngờ cùng công chúng
Đờ a xờ u xa xuyên tờ c đờ gờ t ngờ i.
Nờ u sờ n nghiờ p mờ t thờ i con xây đờ ng,
Bờ ng vờ tan,
Chờ ng than van, con tái tờ o cuờ c đờ i.

Đờ t tờ t cờ c đờ sờ nghiờ p
Hy sinh vào thờ c hiờ n mờ c tiêu.
Gờ p lúc thờ ng, hân hoan bày trờ n khác
Khi bờ thua, nuờ t hờ n vắn cờ thua.

Nờ u có đờ p đờ đờ c gờ n nờ i vua chúa,
Con chờ quên xuờ t xờ tờ m thờ đờ ng.
Nờ u có đờ p ngờ lờ i cùng đờ i chúng,
Chờ ng nên quên đờ c tính khiêm nhờ đờ ng.

Và hờ n nờ a, hờ n cờ bờ c tiờ n danh vờ ng
Hờ n mờ i đờ u quan trờ ng thờ gian
Hờ n Rờ i May, phú quý giàu sang
Nờ u con giờ đờ đờ c tình thờ n toàn mờ
Nờ u con giờ đờ đờ c can trờ đờ ng bờ n bờ
Trái vờ i phờ đờ ng ích kờ tiờ u nhân

Thì con i !
Con đã trờ nên 'Ngờ i',
Trờ nên ngờ i 'Thành nhân chi m'

Tờ Vũ phờ ng đờ ch

Năm 1977, chánh quyờ n Cờ ng Sờ n đem giờ y tờ trao trờ quyờ n công dân lờ i cho ông. Ông đã khờ ng khái khờ đờ c tờ . Ông đồng đờ c tuyên bờ vờ i chánh quyờ n Cờ ng Sờ n rờ ng ông sờ là ngờ i sau cùng nhờ n lãnh sờ trao trờ đó khi nào tờ t cờ các dân quân cán chánh đang bờ giam cờ m đờ u đờ đờ c trao trờ quyờ n công dân.

“Tôi xin phép tờ chờ i. Tôi không nhờ n cái quyờ n công dân nờ y. Đờ u gì tôi cũng đã là ngờ i lãnh đờ o miờ n Nam, trong khi binh sĩ, nhân viên các cờ p, chờ vì thờ a lờ nh cờ a chúng tôi, mà giờ đây vờ n còn bờ giam cờ m trong các trờ i cờ i tờ o, chờ a đờ đờ c trờ quyờ n công dân. Chờ ng lý gì, tôi là ngờ i trách nhiờ m, lờ i đờ đờ c trờ quyờ n công dân trờ đờ c...”

Tính khí cờ đờ ng trờ c đờ y hào hùng cờ a mờ t vờ lãnh đờ o đờ t nờ đờ c nhờ Tờ ng Thờ ng Trờ n Vắn Hờ đờ ng hành xờ cờ a ngờ i kờ sĩ trờ đờ c nhờ ng áp lờ c chính trờ , trờ đờ c nhờ ng kờ thù đờ y nguy hiờ m, Cờ vờ n khờ ng khái tờ chờ i tờ t cờ mờ i phờ đờ dành cho cá nhân mình tờ ngờ i bờ n đờ ng minh Hoa Kờ hay tờ kờ đờ ch khi chờ a tròn bờ n phờ n cờ a ngờ i lãnh đờ o đờ i vờ i dân vờ i nờ đờ c, không bao giờ bờ chờ y khi gờ p nguy nan đờ hờ đờ ng thờ cá nhân. Cờ Trờ n Vắn Hờ đờ ng đã biờ u hiờ n

Tội ng Thội ng TRÂN VĂN HỒNG :Ngồi i k sĩ th i đ i

Tác Giả: Bội nh Bút Đ c L p Ph m L

Thứ Hai, 14 Tháng 9 Năm 2009 14:12

đ c đ y đ tính khi c a Nguy n Công Tr , Phan Thanh Gi n và Nguy n Khuy n c a th i tr c.

“Ông đã s ng h t s c thanh b n trong nh ng ngày còn l i c a ông. Tuy r t nghèo nàn, thi u th n, ông v n mu n s ng, đ s ng h n H Chí Minh m t tu i thôi.

Ông đã đ c th a m n v i c nguy n c a ông. Ông m t h i 4 gi chi u ngày 27 tháng 1 năm 1982, t c ngày mừng ba T t năm Nhâm Tuất, h ng th 80 tu i.”(Trích đăng)

Uy Vũ B t Năng Khu t mà Tội ng Thội ng Tr n Văn H ng nói v i đ i s Pháp, Đ i S Hoa K t ch i v i c đ i b quê h ng khi đ t n c lâm nguy đã khác xa v i nh ng khuôn m t thu c lo i “Sĩ Khí nh gà th y cáo” ù té b ch y tr c ba quân. V Tội ng T L nh Tr n văn H ng c a chúng ta đã th hi n l i s ng chân thành đ i v i qu c dân c a C h n h n lo i ng i gi đ i, khi p nh c tr c hi m nguy. Thanh danh c a m t v lãnh đ o c đ i t n t y cho quê h ng và dân t c đã in đ m trong nh ng trang s oai hùng c a giòng gi ng L c H ng.

M t nén h ng lòng dâng lên C Tội ng Thội ng Tr n Văn H ng.

□ □